

Marie van de Middelhaai zingt al 15 jaar in Vlijmens dialect en is bezig een dialectwoordenboek samen te stellen. Omdat zij is opgevoed door een Haarsteegse moeder en een Vlijmense vader richt zij zich op deze dialecten. Beide dialecten zijn niet uniek, maar hebben net als de andere Langstraatse dialecten dezelfde basis als het Midden-Brabants. Iedere week verschijnt een nieuwe letter met enkele dialectwoorden en iets uit de grammatica.

† = oud (bijna) vergeten woord, * = nieuw woord van jonge generatie, [] = fonetisch schrift, H = Haarsteeg, V = Vlijmen

schabbedàòllie [sxabədɔli] (de, 'n) = (Rooms Katholieke term) scapuliermedaille. I.p.v. de linnen *schabbelier* = *scapulier* (bestaande uit 2 kleine lapjes van ca. 5 bij 5 cm. verbonden door linten) die katholieken onder hun kleding droegen (1 lapje op de buik, 1 op de rug) werd in 1910 de metalen medaille geïntroduceerd, die aanvankelijk *schabbedàòllie* werd genoemd, later *medàòllie*.

schoelie [sxuli] (de, 'n) van Fr. *escouille* = *ovendweil*. 'n *Rouw schoelie*. = 'n *Vieze, haveloze, slordige vrouw*.

schôn [sxoən]

1. mooi. 'n *Schôn mèèd*. = 'n *Mooie meid*.

2. totaal. *Ik hè d'r schôn genoeg van!* = *Ik heb er helemaal genoeg van. Ik ben er mee klaar!*

3. schoon. *M'ne waas is wir schôn*. = *M'n was is weer schoon*.

†**schottelslet** [sxɔtəlslet], ***schotteldoek** [sxɔtəlduk] (de, 'n) = vaatdoek

slang [slɑŋ] (de, 'n) - slangen - slangske [slɑŋskə] (H)/ slengske [slɛŋskə] (V) = slang

slip [slɪp] (de, 'ne)

1. schort zonder bovenstuk. *Komt 'es lekker bij ópoes op d're slip zitten*. = *lett. Kom eens lekker bij oma op haar schort zitten. Kom eens lekker bij oma op schoot zitten*.

2. +hoeveelheid die 'n vrouw in haar schort droeg door deze bij de punten vast te pakken.

†*Mi 'ne kromme slip gaon*. = *Met een gevulde schort ergens heen gaan, iets meenemen*.

3. *onderbroek

Grammatica: verbuiging van voornamen

Voornamen worden in ons dialect verbogen.

* Een naam eindigend op een klinker zonder klemtoon krijgt een -s erachter:

Anna -> *De mééns van Annas*. *Bertha* -> *Berthas gebraaide broek*. *Dientje* -> *Dientjes slaopmutske*.

* Alle andere namen krijgen 'n -e of -en (bij een mannelijk woord beginnend met klinker, b, d of h):

Tóón -> *Toone klompen*. *Jo* -> *Joë kaast*. *Kee* -> *Die gàd nàdr Keeë*. *Lies* -> *Liese-n-arrekescake*.

Aoi -> *De gróôte stier van Aoie wóóg op de kop aaf 1127 kg*.

'n *Schabbedàòllie*

Foto: Rini Wouters

Soms verdubbelt 'n medeklinker of verandert deze van zacht naar hard (*b* -> *p, d* -> *t*) of van hard naar zacht (*s* -> *z*): *Cor* -> *Corre cetróénpudding*. *Huub* -> *Huupe kemeel*. *Ad* -> *Atten hond*. *Thérus* -> *Théruzze-n-aachterop*.

De groeten van Marieë, war!

